

6. člen

Ta odlok začne veljati z dnem objave v Uradnem listu RS, uporablja pa se od 1. 1. 1999 dalje.

Št. 062/02-50/98

Šalovci, dne 11. decembra 1998.

Župan
Občine Šalovci
Aleksander Abraham l. r.

SLOVENJ GRADEC

378. Odlok o varstvu virov pitne vode na območju Mestne občine Slovenj Gradec

Na podlagi 60. člena zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81, 29/86 in Uradni list RS, št. 15/91), 19. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96) in 8. člena statuta Mestne občine Slovenj Gradec (Uradni list RS, št. 41/95, 1/96) je Mestni svet mestne občine Slovenj Gradec na 45. seji dne 29. 10. 1998 sprejel

O D L O K

o varstvu virov pitne vode na območju Mestne občine Slovenj Gradec

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta odlok določa varstvene pasove za zaščito vodnih virov na območju Mestne občine Slovenj Gradec ter ukrepe za varovanje zalog in zdravstvene ustreznosti pitne vode iz teh virov.

2. člen

S tem odlokom se zavarujejo naslednji vodni viri:

1. zajetje na Smolški ravni (Suhi dol),
2. zajetje pri Žnidarjevem mlinu – Umeku (Suhi dol),
3. vrtina SD – 2/91 (Suhi dol),
4. vrtina SD – 1/90 (Suhi dol),
5. vrtina SD – 5/92 (Suhi dol),
6. vrtina V – 1/92 (Suhi dol),
7. zajetje Šotl,
8. vrtina MZ – 3/94 (ob Jenini),
9. vrtina MZ – 4/95 (peskokop Jenina),
10. zajetje Zgornji Razbor,
11. vrtina RAD – 1/96 (Raduše),
12. vrtina SEL – 1/96 (Sele),
13. zajetje Osnovna šola Sele,
14. zajetje Uršič,
15. zajetje Lesnik,
16. zajetje Nove Pameče 1,
17. zajetje Nove Pameče 2,
18. zajetje Stare Pameče,
19. zajetje Troblje 1,
20. zajetje Troblje 2,

21. zajetje Sedar (Gmajna),
22. zajetje Grajska vas (Gmajna),
23. zajetje Vivod (Legen),
24. zajetje Kremžarjev vrh,
25. zajetje Partizanski dom 1,
26. zajetje Partizanski dom 2
27. zajetje Železnik,
28. zajetje Podhomec.

3. člen

Meje varstvenih območij virov pitne vode so definirane v strokovnih podlagah za sprejem odloka za zaščito vodnih virov na območju Mestne občine Slovenj Gradec, v strokovnih podlagah za zaščito vodnih virov zgornjega porečja Suhodolnice in v študiji "Hidrogeološke raziskave vodnih virov na območju Slovenj Gradca, v dolini Radušnice in pri Selah", ki jih je izdelal Geološki zavod Ljubljana, Inštitut za geologijo, geotehniko in geofiziko, Ljubljana. Strokovne podlage vsebujejo podatke o lokacijah vodnih virov, o njihovi izdatnosti in prispevnem območju, o hidroloških in hidrogeoloških razmerah ter kartografske podlage (merilo 1:5000) z vrisanimi varstvenimi območji.

Kartografsko gradivo, ki vsebuje topografske in katastrske karte v merilu 1:5000 z vrisanimi mejami varstvenih pasov ter sezname parcel, so sestavni del tega odloka in so na vpogled pri upravljalcu vodovoda ter pri pristojni službi Mestne občine Slovenj Gradec.

II. VARSTVENI PASOVI

4. člen

Vodovarstveno območje je razdeljeno na naslednje varstvene pasove:

- najožji varstveni pas (območje 1),
- ožji varstveni pas z najstrožjim režimom varovanja (območje 2),
- širši varstveni pas s strogim režimom varovanja (območje 3),
- vplivni varstveni pas z blagim režimom varovanja (območje 4).

III. VARSTVENI UKREPI

5. člen

Za vodovarstveno območje velja načelo, da se varstveni ukrepi zaostrojujejo s približevanjem zajetju. Varstveni ukrepi se seštevajo. Vsi ukrepi, prepovedi in obveznosti, ki veljajo za vplivni varstveni pas, veljajo tudi za vse varstvene pasove, ki so bližje zajetju.

Za vodovarstveno območje, ki obsega le ožji varstveni pas (zajetje Sedar, zajetje Grajska vas), veljajo vsa pravila in omejitve, ki veljajo za vplivni, širši in ožji varstveni pas.

6. člen

Vplivni varstveni pas (območje 4) zajema območje, s katerega površinske in podzemne vode gravitirajo proti virom pitne vode.

V vplivnem varstvenem pasu je prepovedano:

1. graditi:

a) industrijske, obrtne, servisne in druge objekte, ki predstavljajo nevarnost za zmanjšanje količin in poslabšanje

kakovosti zalog pitne vode zaradi opravljanja dejavnosti, transportov in emisij, ki pri tem nastanejo,

- b) energetske objekte, ki predstavljajo nevarnost za kvaliteto zalog pitne vode,
- c) stanovanjska in počitniška naselja,
- d) kampe in kopališča,
- e) podzemna skladišča nevarnih snovi,
- f) odlagališča posebnih, nevarnih in komunalnih odpadkov ter skladišča in pretovorne postaje odpadkov;

2. v kmetijstvu in gozdarstvu uporabljati fitofarmaceutska sredstva, ki jih je v skladu z veljavnimi državnimi predpisi prepovedano uporabljati na vodovarstvenih območjih ter fitofarmaceutska sredstva in rastlinska hranila, za katera analize vzorcev pitne vode pokažejo, da parametri onesnaženja dosegajo oziroma presegajo dovoljene mejne vrednosti, ki jih predpisuje pravilnik o zdravstveni ustreznosti pitne vode;

3. na kmetijska in gozdna zemljišča vnašati odplake in blato iz čistilnih naprav in greznic za fekalne odplake, odpadke, komposte z omejeno uporabo in mulje iz industrijskih usedalnikov ter rečnih strug in jezer;

4. odlagati trdne in tekoče odpadke vseh vrst izven predpisanih mest;

5. transportirati, skladiščiti in uporabljati naftne derivate, če niso storjeni vsi ukrepi, ki preprečujejo ponikanje teh tekočin v podtalje;

6. izvajati tranzitni promet nevarnih snovi.

V vplivnem varstvenem pasu je obvezno:

1. izvajanje gozdnogospodarskih ukrepov, ki zagotavljajo mehansko in biološko stabilnost gozda (sonaravno gošpodarjenje, redčenje mladih sestojev, večji delež listavcev z globokim koreninskim sistemom);

2. pri spravilu in transportu lesa uporabljati tehnologije, ki ne povzročajo poškodb na tleh;

3. gozdarska in kmetijska dela izvajati tako, da ne pride do onesnaženja tal z nafto ali mineralnimi olji. Vsako eventualno razlitje je potrebno takoj sanirati;

4. dovoliti eksploatacijo kamna in peska le izjemoma s posebnim poudarkom na varovanju pitne vode in s pridobitvijo okoljevarstvenega soglasja v skladu s predpisi;

5. sanirati divja odlagališča;

6. sanirati plazove, erozijske jarke in podobno;

7. dokler je zajetje na Smolški ravni vključeno v vodovodni sistem Suihi dol – Slovenj Gradec, ograditi pašnike na območju Plešivškega mlina tako, da je živini preprečen neposreden dostop do potoka Suhodolnica, napajališča pa morajo biti oddaljena vsaj 20 m od struge potoka.

7. člen

Širši varstveni pas (območje 3) zajema padavinsko zaledje površinskih in podzemnih vod, od koder vode dotekajo proti zajetjem in napajajo podtalnico. Čas zadrževanja podzemne vode je sicer daljši, vendar težko razgradljive in nerazgradljive škodljive snovi lahko ostanejo v podtalnici.

V širšem varstvenem pasu je potrebno poleg ukrepov, predpisanih za vplivni varstveni pas, upoštevati še naslednje omejitve in pravila:

V širšem varstvenem pasu je prepovedano:

1. graditi:

a) nove ponikovalnice za neprečiščene odpadne vode in nova odprta gnojišča,

b) nove stanovanjske, gospodarske in druge objekte v ureditvenih območjih zazidalnih površin, če ni urejena vodotesna kanalizacija za odvajanje odplak in urejeno čiščenje

odplak (vodotesna kanalizacija z odvodom odpadnih vod na čistilno napravo),

c) objekte, ki zmanjšujejo zaloge in izdatnost vodnega vira (male hidroelektrarne, zajetja vode za namakalne sisteme, toplotne črpalke na podlagi uporabe podtalnice, črpalnišča za tehnološko vodo itd.),

d) v kmetijstvu objekte za množično rejo živali, ki bi preseгла zgornjo mejo obremenitve na 1 ha obdelovalne površine, določene v uredbi o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla in bi temeljila na kupljeni krmi,

e) obore za divjad;

2. spreminjati namembnost objektov in zemljišč, če se s tem poveča nevarnost za zmanjšanje zalog in poslabšanje kvalitete pitne vode;

3. odpirati nove peskokope in kamnolome;

4. izvajati vrtnanje raziskovalnih vrtin za pitno vodo ali druge namene z uporabo pomožnih sredstev, ki so vodi škodljiva;

5. v gozdarstvu izvajati krčitve in goloseke;

6. v gozdarstvu uporabljati fitofarmaceutska sredstva za zatiranje gozdnih škodljivcev razen v izrednih primerih s pridobitvijo soglasja zdravstvene inšpekcije in ob strokovnem nadzoru pristojnih služb;

7. v gozdu menjavati olja na strojih in napravah.

V širšem varstvenem pasu je obvezno:

1. graditi vodotesno javno in interno kanalizacijsko omrežje, staro pa sanirati do vodotesnosti (vodotesnost mora izvajalec dokazati z atestom);

2. graditi nove in preurediti obstoječe ceste in manipulative površine tako, da bo v največji možni meri onemogočeno ogrožanje podtalnice. Vsako razlitje nevarnih snovi je potrebno takoj sanirati in o tem obvestiti pristojno občinsko službo in upravljalca vodovoda;

3. sanirati obstoječe peskokope in kamnolome in jih zapreti;

4. urediti gozdne prometnice po končanih delih, da se prepreči nastanek erozij, plazov in drugih poškodb tal;

5. sanirati obstoječa skladišča nafte, naftnih derivatov ter drugih škodljivih in nevarnih snovi skladno s predpisi o gradnji le-teh in jih vpisati v kataster;

6. sanirati obstoječa gnojišča in silose skladno s predpisi, da bo onemogočeno pronicanje ali prelivanje v podtalne vode. Jame za gnojnico, izcedek iz hlevskega gnoja in sok od silosov ter rezervoarji za gnojevko morajo biti dimenzionirani in zgrajeni tako, da omogočajo dozoritev omenjenih substanc;

7. pri opravljanju kmetijske dejavnosti upoštevati določila uredbe o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla in določila 46. in 49. člena zakona o zdravstvenem varstvu rastlin.

V širšem varstvenem pasu je dovoljeno:

1. graditi:

a) stanovanjske hiše v vrzelih obstoječih zazidalnih površin, ne da bi se bistveno povečalo število prebivalcev na tem območju, če je to v skladu s prostorskim planom in je urejeno odvajanje in čiščenje odplak,

b) nadomestne stanovanjske objekte pod pogojem, da se ob vselitvi v nadomestni objekt, prejšnji objekt odstrani,

c) objekte, potrebne za zaokrožitev obstoječe dejavnosti, če s tem niso ogroženi viri pitne vode,

d) skladišča za kurilno olje volumna do 5 m³, zgrajena skladno s predpisi in vpisana v kataster;

2. adaptirati in vzdrževati stanovanjske objekte, objekte za potrebe individualnih kmečkih gospodarstev ter objekte za izvajanje druge dejavnosti, če se s tem izboljšujejo obstoječe higienske razmere in se izboljša varovanje kakovosti in zalog pitne vode.

8. člen

Ožji varstveni pas (območje 2) predstavlja območje nad izviri in okoli vrtin z najstrožjim režimom varovanja. To je območje, kjer je možno direktno onesnaženje vodnega vira.

V ožjem varstvenem pasu je potrebno poleg ukrepov, predpisanih za vplivni in širši varstveni pas, upoštevati še naslednje omejitve in pravila:

V ožjem varstvenem pasu je prepovedano:

1. graditi:

a) nove industrijske, obrtno servisne objekte in farme za industrijsko rejo oziroma proizvodnjo,

b) nove stanovanjske in poslovne objekte na ureditvenih območjih zazidalnih površin brez rešenega odvajanja odpadnih vod preko vodotesnega kanalizacijskega sistema izven območja varstvenih pasov,

c) gozdne ceste in vlake brez vodnogospodarskega soglasja,

d) pokopališča,

e) komunalne čistilne naprave za odpadne vode;

2. opredeljevati nova ureditvena območja naselij in širiti obstoječa;

3. črpati vodo iz podtalnice razen za namene vodovoda;

4. namakati kmetijska zemljišča;

5. pasti živino v gozdu;

6. vršiti pranje motornih vozil.

V ožjem varstvenem pasu je obvezno:

1. odvajati komunalne in tehnološke odpadne vode v vodotesno javno ali interno kanalizacijo,

2. sanirati obstoječo javno in interno kanalizacijsko omrežje do vodotesnosti in priključiti nanj vse objekte, vodotesnost mora izvajalec dokazati z atestom,

3. urediti obstoječe greznice na izpraznjevanje tako, da so brez iztoka;

4. uvesti kontrolirano kmetijsko pridelavo, izvajati monitoring založenosti kmetijskih zemljišč z rastlinskimi hranili in monitoring onesnaženosti tal s pesticidi ter izdelati gnojilni načrt;

5. na območju, oddaljenem do 200 m od vodnega vira (nad izviri) uporabljati v kmetijstvu le nujno potrebna fitofarmacevtska sredstva pod strogim strokovnim nadzorom, priporočila se zatravitev teh površin;

6. urediti odvajanje meteornih vod iz prometnih površin, ki ležijo nad zajetimi izviri pitne vode tako, da ne ponikajo na območje izvirov in zajetij;

7. pri motornih žagah uporabljati biološko razgradljiva olja;

8. vsako izlitje olja, naftnih derivatov ali drugih nevarnih snovi takoj sanirati (izkop onesnažene zemlje in odvoz na primerno mesto) in o tem obvestiti pristojne službe in upravljalca vodovoda;

9. graditi lokalne in gozdne ceste ter gozdne vlake tako, da ne pride do škodljivih vplivov na vodne vire (onesnaženje vodnih virov, prekinitev ali preusmeritev vodnih tokov in podobno), brežine je potrebno ozeleniti.

V ožjem varstvenem pasu je dovoljeno:

1. izvajati dejavnosti, ki ne predstavljajo nevarnosti za vire pitne vode;

2. graditi nadomestne stanovanjske objekte pod pogojem, da se ob vselitvi v nadomestni objekt, prejšnji objekt odstrani,

3. adaptirati in vzdrževati stanovanjske objekte, objekte za potrebe individualnih kmečkih gospodarstev ter objekte za izvajanje druge dejavnosti, če se s tem izboljšujejo obstoječe higienske razmere in se izboljša varovanje kakovosti in zalog pitne vode;

4. graditi objekte, potrebne za zaokrožitev obstoječe dejavnosti, če s tem niso ogroženi viri pitne vode.

V ožjem varstvenem pasu je priporočljiva sprememba namembnosti površin z zaraščanjem v gozd.

9. člen

Najožji varstveni pas (območje 1) obsega objekte in neposredno okolico zajetja oziroma črpališča.

V najožjem varstvenem pasu je potrebno upoštevati:

1. dovoljena je dejavnost, ki je namenjena oskrbi s pitno vodo;

2. območje mora biti urejeno, ograjeno in opremljeno z ustreznimi opozorilnimi tablam;

3. dostop je dovoljen pooblaščenim osebam upravljalca vodovoda, pristojnim inšpekcijskim organom ter pooblaščenim delavcem pristojnega Zavoda za zdravstveno varstvo za odvzem vzorcev in spremljanje kvalitete pitne vode;

4. lastnik vodovoda mora biti lastnik zemljišča oziroma mora skleniti z lastnikom zemljišča pogodbo o služnostni rabi zemljišča za nemoteno upravljanje vodovodnega sistema. Upravljalca vodovoda mora imeti pravico uporabe zemljišča in objektov;

5. prepovedana je uporaba vseh vrst gnojil in rastlinskih zaščitnih sredstev;

6. objekte črpališč pri vrtinah in objekte zajetij, ki so locirani tik ob gozdni, lokalni ali magistralni cesti, je potrebno zaščititi s primerno zaščitno ograjo.

IV. POSEBNE DOLOČBE

10. člen

Vodovarstvena območja se označijo z opozorilnimi tablam. Table postavi upravljalca vodovoda na meje posameznih varstvenih pasov ob cestah in poteh. Zaščiteni vodni viri so oštevilčeni v skladu z 2. členom tega odloka, kar je tudi razvidno na tabli, ki označuje posamezni vodni vir.

11. člen

Upravljalca vodovoda obvešča lastnike zemljišč o režimu upravljanja in vzdrževanja vodovodnega sistema.

12. člen

Vsakemu lastniku zemljišča mora biti izdana odločba, iz katere so razvidne omejitve in prepovedi, ki veljajo na območju varstvenih pasov. Odločbe izda Mestna občina Slovenj Gradec v roku enega leta po uveljavitvi tega odloka.

13. člen

Lastnik zemljišča mora pred vsakim posegom ali spremembo dejavnosti na območju varstvenih pasov pridobiti predhodno strokovno mnenje območnega Zavoda za zdrav-

tveno varstvo, ki spremlja kakovost pitne vode na območju Mestne občine Slovenj Gradec.

Za posege na območju varstvenih pasov, ki lahko vplivajo na spremembo količin ali na kakovost podtalnice, je potrebno pridobiti strokovno mnenje hidrogeološke službe oziroma izvesti hidrogeološke raziskave.

14. člen

Vsa skladišča nafte, naftnih derivatov in drugih nevarnih snovi morajo biti vpisana v kataster, ki ga vodi pristojen organ občine, inšpekcijske službe pa morajo imeti stalen nadzor nad njimi.

15. člen

Če se z ukrepi iz 6., 7., 8. in 9. člena tega odloka omeji izkoriščanje kmetijskega ali gozdnega zemljišča, je lastnik zemljišča upravičen do povračila izpada dohodka v skladu s sanacijskim programom.

V ceni pitne vode, ki jo določi občina, je vključen tudi del sredstev, ki so namenjena za odškodnine zaradi omejevanja dejavnosti na območju varstvenih pasov virov pitne vode.

V. SANACIJSKI UKREPI

16. člen

Za zagotovitev preskrbe prebivalstva z neoporečno pitno vodo iz vodnih virov, zaščitenih z območji varstvenih pasov, je potrebno sanirati obstoječe stanje. Sanacijski program pripravi in izvede Mestna občina Slovenj Gradec v sodelovanju z upravljalci vodovodov in lastniki zemljišč, na območju katerih se bo izvajala sanacija. Sanacijski program mora biti izdelan v skladu z določili zakona o varstvu okolja.

Sanacijski program vključuje naslednja področja:

1. sanacije stanovanjskih, gospodarskih in drugih objektov,
2. omejitev rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč za kmetijske in druge namene,
3. kataster skladišč naftnih derivatov in drugih nevarnih snovi,
4. monitoring založenosti kmetijskih zemljišč z rastlinskimi hranili in monitoring vsebnosti nevarnih snovi v tleh,
5. režim rabe in vzdrževanja objektov komunalne infrastrukture,
6. program izobraževanja za lastnike kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Sanacijski program vsebuje: posnetek stanja, analizo obremenitev in obremenjenosti okolja ter vplivov na vodne vire, tehnološke rešitve, terminski plan izvajanja programa, ocenjene stroške in koncept financiranja. Sanacijski program bo potekal v več fazah, pri čemer bo I. faza obsegala sanacijske ukrepe v ožjem varstvenega pasu.

Sanacijski program mora biti izdelan v roku dveh let po uveljavitvi tega odloka

17. člen

Sredstva za financiranje izdelave sanacijskega programa v celoti zagotovi Mestna občina Slovenj Gradec. Sredstva za izvedbo sanacijskega programa pa zagotovi Mestna občina Slovenj Gradec v tistem delu, ki presega z državnimi predpisi zahtevane ukrepe in omejitve.

Sredstva za pripravo in izvedbo sanacijskega programa se zagotovijo s prispevki porabnikov vode.

VI. NADZOR

18. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravljajo:

- pristojni inšpekcijski organi na nivoju države in lokalne skupnosti,
- upravljalec vodovoda.

Kdorkoli opazi nepravilnosti ali kršitve določil tega odloka na območjih varstvenih pasov vodnih virov, je to dolžan javiti upravljalcu vodovoda oziroma prijaviti pristojnim inšpekcijskim službam.

VII. KAZENSKA DOLOČBA

19. člen

Z denarno kaznijo 30.000 SIT do 150.000 SIT se kaznuje za prekršek pravna oseba ali posameznik, ki opravlja samostojno gospodarsko dejavnost, če krši določila 6., 7., 8. in 9. člena tega odloka.

Z denarno kaznijo 10.000 SIT do 30.000 SIT se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Kdor povzroči škodo na vodnem viru ali na objektih zajetij oziroma črpališč namenoma ali z opustitvijo varstvenih ukrepov, je odškodninsko odgovoren in nosi vse stroške nastale škode, sanacije in odprave škode.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

20. člen

Upravljalci vodovodov morajo v enem letu po uveljavitvi tega odloka urediti najožje varstvene pasove posameznih zajetij v skladu z 9. členom odloka in postaviti opozorilne table v skladu z 10. členom tega odloka.

21. člen

Po sprejemu sanacijskega programa, so lastniki gozdnih in kmetijskih zemljišč, ki se aktivno ukvarjajo s kmetijstvom, upravičeni do povračila izpada dohodka v primeru, ko je izpad dohodka posledica ukrepov in omejitev na vodovarstvenem območju, pri čemer le-te presegajo omejitve, določene z državnimi predpisi.

22. člen

V primeru, da bo zajetje na Smolški ravni v celoti izključeno iz vodovodnega sistema Suhi dol - Slovenj Gradec in tudi v prihodnosti ne bo predvideno kot rezervni vir, se bo površina ožjega varstvenega pasu zmanjšala za območje 2A, pri čemer bo to območje prešlo v širši varstveni pas.

23. člen

Z dnem veljavnosti tega odloka preneha veljati odlok o varstvenih pasovih vodnih virov na območju Suhega dola v občini Slovenj Gradec (Uradni list SRS, št. 37/87).

24. člen

Ta odlok se objavi v Uradnem listu RS, veljati pa začne 1. 3. 1999.

Predsednik
Sveta mestne občine
Slovenj Gradec
Niko R. Kolar l. r.